

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Examen Theologiæ Moralis

Moure, Antonio Fernandes de

Coloniæ Agrippinæ

Cap. 8. De Purgatorio.

urn:nbn:de:hbz:466:1-40934

irregularitas, oportet enim, ut de ea fiat expressa declaratio.

DE PURGATORIO.

CAPVT VIII.

§. I.

- 1 Animabus in purgatorio detentis profunt indulgentia.
- 2 Qua certitudine est tenendum esse purgatorium.
- 3 Quo in loco est purgatorium.
- 4 Qua in parte terræ est purgatorium.
- 5 Purgatorij locus est sursum versus proximus inferno.
- 6 Quo igne cremantur anime in purgatorio.
- 7 An purgatorij pœna sit maior omni pœna huius vitæ.
- 8 A quo ministro diuina iustitiæ detinentur anime in purgatorio.
- 9 Quanta est pœna purgatorij.
- 10 An statim post obitum anime deferantur ad purgatorium.
- 11 A quo anime deducuntur in purgatorium.
- 12 An anime separata à corpore sciant viam ad purgatorium.
- 13 Vtrum anime purgate statim recipiantur in cœlum.
- 14 Vtrum anime purgatorij possint ad nos remeare.
- 15 An aliqua anime purgatorium habeant inter vivos.

- 16 An viuorum suffragia profint animabus purgatorij.
- 17 An vnus nostrum possit pro alio satisfacere.
- 18 Qua suffragia profunt animabus purgatorij.
- 19 Vtrum missa plus, quam elemosyna profit animabus purgatorij.
- 20 An culpa venialis remittatur in purgatorio.

1 QVÆSTIO. Quoniam indulgentia non solum vivis, sed etiam pro defunctis conceduntur, restat inquirendum, quo in loco detineantur defuncta anima, quibus adhuc indulgentia proderunt. Dic igitur, quo in loco detentur? R E S P. Quinque ab orbe condito fuerunt animarum receptacula, scilicet cœlum empyreum, inferus purgatorium, limbus puerorum, & limbus Patrum. Ad cœlum statim euolarunt, quæ in Dei gratia decedentes in vita pro pœnis culparum satisfecerunt. Ad inferum descenderunt, quæ in Dei odio finaliter obierunt. Ad Purgatorium sunt delatæ, quæ cum Dei gratia abeunt, adhuc pro culpis omnibus in vita non satisfecerunt. Ad limbum puerorum sunt amandatae infantium animæ, quæ ob culpam patrum in originali, sed sine actuali peccato vitam deserunt. In limbo Patrum detentæ animæ sanctorum, quæ gratæ Deo ante Christi aduentum morantur, expectantes ibi beatam spem possidendi felicissimas supernas sedes, post Christi seruatoris ad cœlos ingressum, cum quo sine fine regnarent. Ita communis Theologorum sensus cum D. Augustin. tract. 49. in Ioann. & D. Tho. in 4. sent. distinct. 45. Vnde aperte colligitur ante Christi mortem quatuor tantum fuisse animarum receptacula. Post illius vero passionem limbus Patrum vacuus mansit, quoniam animæ inde translatae Christum in terram iam ab inferis redeuntem comitatae sunt, & in sua ascensione, cum illo in cœlum ascenderunt. Modo vero etiam quatuor tantum sunt: at vero post diem iudicij erunt, quia purgatorium quoque euacuabitur. Respondendo igitur ad quæstionem propositam, Dico primum. Neque indulgentiæ, neque ecclesiæ suffragia profunt animæ-

animabus inferni. Ita edocet fides. Nam ibi detinentur damnatorum animæ, æterno cruciandæ, iuxta Christi sententiam. *Ite maledicti in ignem æternum* Mat. 25. Probat hanc veritatem D. Hieronym. *cap. 1. Threnor.* ex loco *Matth. capitul. 5. Non exhibis hinc donec reddas novissimū quadrantem:* verumtamen subtiliori sensu, quam necesse sit, ait enim, idem esse, atq; dum, seu per omne tempus, quo solueris debitam, & exactam pœnam; cum ergo debita, & exacta pœna sit æterna, æterno est solvenda, & æterno damnata anima in inferno detinenda. Eundem sensum ait habuisse D. Paulum cum *1. Cor. 15.* volens affirmare perpetuo Christum servatorem regnaturum, dixit: *oportet illum regnare, donec ponat inimicos suos sub pedibus suis,* id est, dum posuerit inimicos suos sub pedibus suis, cum vero semper positurus, & habiturus sit inimicos suos sub pedibus, semper est regnaturus. Planior tamen D. Matthæi sensus erit. *Non exhibis donec reddas:* cum vero nunquam sis redditurus, quia non habes satisfactionem (nam pœnæ damnatorū iam non sunt satisf. & omnia) nunquam exhibis. Consonat huic sensui Cypri. *tract. contra Demetrian.* Cremabit addictos ardens semper gehenna, & viuacibus flammis vorax pœna, nec erit vnde habere tormenta, vel requiem possint, vel finem. Dico *secundū.* Neq; indulgentiæ, neque Ecclesiæ suffragia profunt animabus infantium in limbo detentis. Ratio est manifesta, quia tales animæ ibi minime cruciantur pœna sensus, ut est concors Theologorum sententia, sed sola pœna damni: indulgentia vero est satisfactio ex pœnis Christi, atque sanctorum pro pœna animarum sensus, quam passuræ in se erant. Dico *tertium.* Solis animabus detentis in purgatorio profunt indulgentiæ, & suffragia. Ita *Sot. in 4. sent. d. 45. q. 2. ar. 2. concl. 4.* Hæc constat inductione. Nam indulgentiæ non profunt animabus inferni. Quod adeo certum est, ut pro damnatis orare peccatum sit ex genere suo mortale. Ratio est, quia petere à Deo non licet, nisi quod secundum eius legem impetrare ab ipso possumus. Cum ergo de damnatis stet firma sententia, vim obtineas legis, qua sunt à Dei misericordia exclusi, peccatum est pro illis orare. Ita *Sot. in 4. sent. dist. 45 qu. 2. ar. 2. concl. 1.* vbi adducit illa D. August. *notab. verb.*

si scirem matrem meam esse in inferno, non magis pro illa
rem, quam pro diabolo. Et quantum hæc veritas olim fuerit
in opinione posita, de eaque adhuc dubius locutus fu-
rit D. Tho. in 4. sentent. distinct. 45. nunc autem tanquam
catholica, vel catholicæ proxima asserenda est de loco
ordinaria. Hic est sensus illius loci Ecclesiast. 11. *Vbi ma-
rit lignum, illic erit, siue ad Austrum, siue ad Aquilonem*
quasi dicat, nulla post mortem, siue in caelo, siue in in-
ferno facienda est mutatio. Hoc voluit Job 7. *sicut con-
mitur nubes, & transiit, sic qui descendit ad inferos, non re-
dii.* Deinde non profunt indulgentiæ, neque Ecclesiæ
suffragia animabus puerorum limbi. Profunt ergo
animabus purgatorij. Conclusio est manifesta, quod in-
dulgentiæ profunt animabus vitæ functis, ut iam
dixi.

2 QVAEST. *Qua certitudine tenendum est, esse post hanc
vitam purgatorium?* RESP. Esse post hanc vitam locum
quo animæ per ignem expiantur à pœnis, quæ remittuntur
culpa mortalium, venialiumque peccatorum relicta
sine satisfactione in hac vita negare, proculdubio heretico-
ticum est, & à fide alienum. Est veritas aperissime de-
clarata in Conc. Flor. in instruct. Amen. his verbis. *Itaque
penitentes in Dei charitate decesserint, antequam de
penitentia fructibus de commissis satisfecerint, & omnia
animæ pœnis purgatorij post mortem purgantur, & a pœnis
huiusmodi releuentur, profunt fidelium viuorum suffragia*
decreuit Conc. Trid. sess. 4. Ita D. Thom. in 4. d. 21. q. 1.
1. Sot. ib. d. 19. art. 1. latissime persequens probationes hæ-
cuius veritatis.

3 QVAEST. *Quo in loco est purgatorium?* RESP. Eadem de
purgatorio, atque de inferno est dubitatio. De inferno
vero loco adeo dubitauit D. Aug. ciu. c. 16. vt affirmet
nemini notum, nisi cui diuinus spiritus ostenderit. De-
bitauit D. Greg. 4. Dialog. c. 42. adeo vt de ea re de-
finitum se temere non audere fateatur. Multiplices iuxta ipsum
sanctum Doctorem fuerunt opiniones. Quidam enim
in superficie terræ sub quadam horrida valle colloca-
runt: alij subtus terram. Vallem vero esse Iosaphat ierusa-
lmitanorum sententiam notat Chryl. serm. 19. de gehenna.
D. Chryl. loco citato, & Auctor imperfecti oper. sup. Marti-

homil. 53. arbitratur gehennam esse in aere. Alij affirmant animas torqueri in locis ubi peccarunt. Ita confirmant ex historijs D. Gregor. 4. *Dial.* narrantis animas multorum in balneis, & alijs in locis cruciari. Dicendum tamen est inferni locum esse sub terram. Id in primis indicat nomen ipsum, *Esai* 14. collocatur subtus: *Infernus*, inquit, *subtus conturbatus est*. Christus dominus *Matth* 12. in corde terræ illum posuit: sicut, ait, *Jonas fuit in ventre Ceti tribus diebus, ita Filius hominis erit in corde terra tribus diebus, & tribus noctibus*. Appellatur ille locus abyssus. *Luc* 8. abyssus autem profunditatem significat. Deinde via ad infernum appellatur descensus, tam in diuinis literis, quam humanis: *Numer*. 16. de Dathan & Abiron. quos aperta terra degluriit. *Descenderunt in infernum uiuentes*. *Psalm*. 54. *Descendant in infernum uiuentes*. *Aenead*. 6. *facilis descensus Auerni. Sed reuocare gradum. &c.* 4. *Metamor.* *Est via decliuus funesta nubila taxo, Duxit ad infernas per multa silentia sedes*. Præ his omnibus rem confirmat fidei articulus. *Descendit ad inferos iuxta Paul.* *Eph* 5. *Qui ascendit, ipse est, qui descendit ad inferiores partes terræ*. Hæc veritas adeo certa est. vt iuxta *Sot.* in 4. *dist.* 15. *quæst.* 1. *artic.* 1. plusquam remerarium sit id negare.

4 QVÆST. *Qua igitur in parte ipsius terra collocatus est infernus?* RESP. In centro ipsius terrenæ molis: cum vero iuxta mathematicorum lineas duplex sit centrum cuiusque orbis, alterum grauitatis, quo grauia naturaliter tendunt, & in quo sistunt: alterum magnitudinis, in quo terminantur æquales lineæ totius circumferentiæ: locus inferni est centrum grauitatis terræ. Ita D. Gregor. 4. *Dialog.* cap. 42. & *Sot.* in 4. d. 45. qu. 1. *articul.* 1. & quamuis Aug. de hac re anceps fuerit. 20. *cius.* c. 16. tamen *lib* 12. *super Genes.* capitul. 34. in nostra est sententia, & postea *lib* 2. *ret.* cap. 2. 4. retractauit dubium. *Potius*, inquit, *debuissim docere, quod sub terris inferni sint, quam rationem reddere, cur sub terris esse credantur*.

5 QVÆST. *Responde igitur ad propositam quæstionem de loco purgatorij, certus verbus?* RESP. *Faciam* lubens, *purgatorij locus proximus est sursum versus ascendendo infernorum sedibus*. Ita D. Thom. in 4. d. 21. *quæst.* 1. *ar.* 2. *Medull. Casuum.* R r quem

quem sequitur Sot. in 4. dist. 45. quest. 1. ar. 2. & com-
niter.

6 QVAEST. Quo igne ibi anima purgantur? R. e. s. p. ad
dem, quo inferorum damnatorum animæ acerbissime
cruciantur. Ita Sot. saepe sapius in 4. dist. 41. quest. 1. ar. 1.
cum communi. ex D. Greg. 4. Dial. Faucit pro hac con-
iecturæ, quia nullius alterius ignis fit in scriptura
mentio: deinde, quia in purgatorio fit eadem peccato-
rum punitio, atque in inferno, ergo per eundem ignem
solumque est discrimen in tempore, & æternitate, nam
in purgatorio fit ad tempus, in inferno vero fit ad æter-
nitatem. Quemadmodum eodem igne aurum rutilat, & ole-
um palea fumat, ita eodem igne peccator crematur, & be-
atus purgatur.

7 QVAEST. Exceditne pœna purgatorij omnem pœnam ter-
poralem huius vitæ? RESP. Dico primum. Pœna purgatorij
est maior quavis pœna, quæ ferri potest in hac vita. Hæc
côclusio quo ad pœnâ sensus, est D. August. multis in lo-
cis. lib. de pœn. c. 18. refertur can. Qui in aliâ dist. 3. q. 1.
lib. de vera & falsa poeniten. refertur can. Nullus. de pœn.
idem ait Beat. Cæsarius hom. 1. de verb. Apo. Ille in purgatorio
purgatorius ignis durior erit, quam quidquid potest in hoc sa-
culo, aut videri, aut excogitari, aut sentiri. De pœna vero
damni, qua sanctæ animæ in purgatorio retardantur
fruitione beata: seu potius quam sanctæ animæ poenitet
in retardatione diuinæ fruitionis, est sancti Thome
quem refert, & sequitur Sot. in 4. dist. 19. quest. 3. artic. 2.
Cruciantur enim desiderio videndi DEVM quem esse
credunt, & sperant se aliquod post spacium visuras con-
tra fide, & spe, amantque intensissima charitate, quæ em-
visionem amari potest. Quoniam tamen animæ certæ
sunt se aliquando Deo fruituras, vt probat Sot. in 4. dist.
19. quest. 3. artic. 2. concl. 1. quia habent formatam fidem
& spem, quam habebant in via, quidquid ganniant heretici
nostri temporis, multum habent consolationis.
Dico secundum. Anima in purgatorio realiter patitur
pœnam sensus ab igne per propriam ignis actionem
quo Deus tanquam instrumento vtitur ad animarum
expiationem. Ita D. August. lib. 2. civ. capit. 10. D. Gregorius
4. Dial. i. capit. 2. Magist. in 4. d. 44. cum Iuliano Archiep. T.

Toletano, quem citat. Dico tertium. DEVS per nullum ministrum, sed solum per ignem animas in purgatorio castigat. Ita D. Dionysius *capit. 4. de diuin. nominibus*. Probat conclusionem Sotus *in 4. dist. 19. q. 3. art. 3.* ab incommodis. Nam vel illas torqueret per demones, vel per Angelos, vtrumque indecens esset. Si enim per demones, sequeretur, quod victores animæ, demonibus, quos in vita vicerunt, subderentur. Si per Angelos, sequeretur, quod essent tortores suorum ciuium, amicorum, & fratrum, absit hoc.

8 QVAEST. *A quo igitur ministro diuina iustitia detinetur anima in purgatorio?* RES P. Ab ipso igne, qui est animæ, velut carcer cohibens eam, quo voluerit exire, & potissimum, in concupitum paradysum euolare, sicuti est ipsis animabus damnatis, & demoniis, qui ignem ob eandem rationem tanquam capitalem hostem acerbo odio prosequuntur. Ita Sot. *in 4. d. 19. q. 3. art. 3.*

9 QVAEST. *Quanta igitur erit pœna illius loci?* RESP. Tanta quantum homo mortalis in hac vita non posset circa mortem tolerare: tolerat vero illam anima immortalis supernaturaliter. Ita Sot. *proximo loco*. Hanc tamen pœnam, ita illæ sanctæ animæ patienter tolerant, tanquam medium necessarium ad salutem, hoc est, ad visionem beatam, ad quam nil coinquinatum intrabit, vt merito voluntarie appellari possit. Nihilominus tamen per hanc voluntariam (vt ita dicam) tolerantiam, nil merentur gratiæ, aut gloriæ. Ratio est, quia meritum terminatur via, via vero terminatur vita. Ita Christus Dominus nos docuit Ioann. 9. *Oportet operari donec dies est: venit nox, quando nemo potest operari* Quæ locum explanans August. *tract. 44. in Ioann.* Opererur ergo homo, inquit, dum viuit, nec illa nocte, scilicet mortis, præueniatur, vbi nemo possit operari. Et quoniam hæc veritas est Theologis notissima, supersedeo probationibus longioribus. Legatur Chrysostr. *Hom. 48. super Ioann.* Hieronym. *capit. 6. ad Galat.* in illa verba. *Dum lucem habemus, operemur bonum.* Origen. *sup. Psalm. 36.* legatur Sot. *in 4. dist. 9. quest. 3. artic. 3.*

10 QVAEST. *Deducuntur ne statim anima ad purgatoriū, cū è corporis ergastulo liberantur?* RESP. Eodem momento,

Rr 2

quo

quo anima corpus exit, eodem iudicatur, & sententia circa illam lata eodem momento illi innotescit per revelationem. Quo autem modo hæc fiat reuelatio, nos et nostri instituti conquirere: reuelata vero sententia, recedat, quo pergere iubetur, siue ad cælum, siue ad purgatorium, siue ad infernum. Ita Theologi communiter & Sot. in 4. d. 45. q. 1. art. 3.

II QVAEST. *Deducuntur ne ad hunc locum per se, an per alium?* RESP. Dico primum. Anima separata à corpore potest se ipsam mouere localiter. Hanc conclusionem negarunt aliqui Thomistæ; eamque D. Thom. esse affirmant. Veruntamen, & falsa est eorum opinio, ut philosophicis rationibus ostendit Sotus in 4. d. 45. quest. 1. art. 3. concl. 1. & D. Thom. contrariam Curs. Combricensis tract. de anima separata. disp. 6. artic. 2. in refut. secundum. Dico secundum. Ex superiori veritate manifeste colligitur, posse animas à corpore seiunctas tendere ad hunc locum, nemine eas deducente, aut comitante. Dico tertium. Animas sanctorum; quæ à vita discedunt, sine macula in purgatorio abstergenda; aut post eam in purgatorio absterfam, in cælum tendentes, comitantur Angelis honoris gratia. Ita D. August. serm. 3. de ascens. Dicitur est 176. de temp. Euleb. Emis. homil. 2. de ascens. Atque secundum meritorum numerum, maior, minorve est Angelorum frequentia, ut de Diuo Benedicto, D. Antonio & D. Martino narrant D. Greg. aliiq; historiographi. Quanta est, inquit Sot. in 4. d. 25. q. 1. ar. 3. concl. 2. Angelus erga Dei seruos charitas, ut non tantum in cælo eos spectolentur, sed morientibus adsint, & eorum animas utquam Christi sponsas ad eius thalamum deferant, & utquam victrices ad triumphum deducant. Sic enim Christus Dominus comitacionem istam appellauit deducionem Luc. 16. *Factum est, ut moreretur mendicus. & portaretur ab Angelis in sinum Abrahe.* Dico quartum. Animam ad purgatorium euntem comitatur suus Angelus custos, minime repugnantem carceris pœnas, imo summa eorum tolerantem patientia, consolationis gratia, ut solent amici comitari eos, qui in exilium proficiscuntur. Ita Sot. loco proximo. Adiciam vnum verbum de damnatis. Animæ aternis cruciatibus adiudicatæ, vehementer horrent in

in locum tormentorum ire, atque odio infestissimo diuinum iudicem derestantes, moueri nolunt, tunc à dæmonibus diuinæ iustitiæ ministris rapiuntur, & in abyssi tenebras proiiciuntur. Idem dicendum de animabus infantium, qui sine baptismo moriuntur. Non tamen dæmones permittuntur à Deo esse in eas adeo truces, & ferri, sed tantum sententiæ latæ ob alienam parentum culpam executores, *Nisi quis renatus fuerit ex aqua, & Spiritu sancto, non intrabit in regnum cælorum.* eas ad limbum deuehunt. Ita Sotus loco citato.

12 QVÆST. Sciuntne anima separata à corpore viam ad cælum, infernum, purgatorium, & limbum, aut indigent indicatoria? RESP. Animæ beatæ sciunt viam ad cælum. Alia vero animæ minime ad alia tria loca dicta. Ita Sot. in 4. d. 45. q. 1. art. 3. Et ideo felices animas Angeli comitantur, non in auxilium necessitatis, sed in obsequium dignitatis. Angelus vero custos animam sanctam: dæmones vero animam damnatam, vt viam ostendant.

13 QVÆST. Circa tertium dictum rogo ulterius, an animæ sanctæ, quæ sine macula abstergenda in purgatorio è vita decedunt: vel iam in purgatorio satisfecerunt, absque ulla mora protinus recipiantur in cælum, vbi diuinam essentiam clara visione intueantur? RESP. Protinus. Ita decreuit Ioannes Papa XXII. teste Marsilio in 4. quæst. 13. artic. 3. Benedict. XII. in sua Extrauag. Ideo D. Thom. licet, 1. 2. quæst. 4. artic. 5. dixerit tantum contrariam opinionem esse falsam: tamen in 4. senten. dist. 45. quæst. 1. artic. 3. asserit esse hæresim contra scripturæ canonicæ manifestas auctoritates, & sanctorum dogmata. Duo sunt clariora loca Diui Pauli pro hac veritate. 2. Cor. 5. est prior. *Quamdiu sumus in corpore, peregrinamur à Domino.* Ergo vbi primum non fuerimus in corpore, non peregrinabimur, secundus ad Philipp. 1. *Cupio dissolui, & esse cum CHRISTO,* quasi nulla interfutura fuerit mora inter dissolutionem, & præsentiam Christi. Testatur etiam Christi promissio facta latroni. *Hodie mecum eris in paradiso.* Luc. 23. Sanctorum seriem hanc veritatem attestantium, & hæreticorum decalogum opposito errore infectorum, longum esset intertexere, legi possunt apud Sot. in 4. dist. 45. q. 1. art. 3.

14 QVÆST. Possuntne anima in purgatorio detenta ad nos remeare? RESP. Dico primum, secundum legem ordinariam neq; animæ felices beatorum ad nos transire, vt voluerint sine diuina facultate. Ita D. August. *tra. de cura pro mort. gerenda, capit. 13.* colligens veritatem ex absentia suæ matris. Nunquam, inquit, (si ita fieri posset) ipsum pia mater vlla nocte desereret, quæ terra, maris, lucis est, vt mecum viueret, absit enim, vt facta sit vna filium crudelis. De animabus damnatis Iob. 13. *Qui ascendit ad inferos, non ascendet.* Dico secundum. Ex dispensatione diuina non solum animæ felices ad nos meant; sed etiam animæ in purgatorio, atque etiam in inferno detentæ interfunt. De animabus beatis id testatur D. Hierony. *lib. contra Vigilantium.* De ijs, quæ olim detinebantur in limbo constat 3. Reg. 28. de anima Samuelis Prophetæ, quæ apparuit regi Saul, constat ex *Matth. 7.* de Moyse & Elia, qui apparuerunt in monte Thabor, cum transfiguratus est Dominus. De animabus inferni, & purgatorii constat ex multis historiis. Cum igitur animæ felices Deo charissimæ sint, fit vt quoties voluerint ad terram descendere, toties à Deo obtineant facultatem. Veniunt vero, vel ad solatium suorum, enarrando suam felicitatem, vel ad suos ad monendum pro rebus salutis necessarijs, vel ad colendas reliquias suorum corporum, vel ad aliud quid simile bonum hominibus impertiendum. Quod idem de animabus purgatorii dicendum est. Non tamen de animabus damnatis, cum enim à Deo permittuntur veniri, vt plurimum permittuntur in nostrum dampnum. Apparent etiam animæ purgatorii ad suffragia petenda, non solent tamen terrere, aut horrore nos afficere, cum factæ sint, nosque vehementer diligant. Veramque propositam veritatem docuit Augu. *in lib. de cura pro mort. gerend. capit. 19.* his verbis. *Verum ista diuinitus exhibentur longe aliter, quam se habet vsitatus ordo: alia enim sunt, quæ naturaliter, alia quæ mirabiliter fiunt.*

15 QVÆST. Fierine potest, vt anima apud nos habeant purgatorium? RESP. Ex diuina dispensatione aliquando fit, vt animæ apud nos purgentur, teste Hugone, atq; id asserit D. Greg. *Dialog. 4.* de Germanio Episcopo Capuano. Fit autem hæc dispensatio, vel ad viuorum instructio-

rem, vt viuentes caueant à culpis, pro quibus cernunt
tot, tamque acerbas pœnas ferendas: vel ad mortuorum
subuentionem, vt viui miseratione commoti suffragiis
animas iuuent, & illæ eximantur à pœnis, Ita Sot. in 4. d.
19. q. 3. art. 1.

16 QVAEST. *Iam te circa has beatas animas cap. 4. de in-
dulg. rogauit, an illis profint indulgentiarum gratia. Nunc la-
tius absolute interrogo, an illis profint viuorum suffragia?* RESP.
Negarunt Armeni, & Waldenses, Ioannes Hus, & Vuit-
cleff, alique Ecclesiæ hostes. Eorum fundamentum e-
rat excellentia Christi passionis, quem dicebant non so-
lum sufficienter, sed etiam, efficaciter pro peccatis homi-
num satisfecisse, foreque nos ipsius satisfactioni iniu-
rios, si aut in hac vita pœnas sponte accipiamus, aut in
futura laturos credamus pro culpis. Sed est hæresis aper-
tissima, & sæpius ab Ecclesia damnata, vt iam dixi *supra*
quest. 2. huius materiæ. Et ideo opposita sententia est de
hæc.

17 QVAEST. *Potestne vnus pro alio satisfacere, & suffragari?*
RESP. Maximè. Est certa conclusio de fide, in articulo
symboli de communicatione sanctorum. Ait enim Pau-
lus ad Gal. 3. *Debemus alter alterius onera portare, non*
solum corporalia, sed spiritualia, fremant hæretici,
grauiora vero onera spiritualia sunt pœnæ, quarum ob
præterita peccata rei sumus. Quemadmodum ergo de-
bet vnusquisque proximo indigenti de sua substantia
corporali opitulari, ita pro eo orationes, elemosynas,
& sacrificia debet offerre, quibus pœnarum obligatio-
nem soluat. Hæc tamen viuorum suffragia non solum
viuis, sed iam vita functis profunt pro quibus offeruntur,
quia eadem charitate copulamur in morte, qua in vita
adstringebamur iusti, secundum Paulum. 1. Cor. 13. Cha-
ritas nunquam excidit. Et tales animæ Deo gratissimæ
sunt (gratia enim eius pro quo opus satisfactorium of-
fertur, conditio est sine qua non tale opus illi prederit,
vt ostendit Sot. in 4. d. 45. q. 2. art. 1. cond. 6.) ergo nulla de-
est ratio, ob quam illis non profint suffragia viuor-
um.

18 QVAEST. *Qua suffragia profunt animabus in purgatorio*
detentis? RESP. Dico primū. Prosūt elemosynæ, orationes,

Rr 4

& sa-

& sacrificium missæ. Ita D. August. *serm. 32. de verb. Apoll.*
 & *lib. de cura pro mort.* Dico secundum. Profunt, & vni-
 rum ieiunia. Ita D. Gregor. refertur *c. Anima. 13. q. 2.* Dicitur
 tertium. Profunt, & quæuis alia opera pœnalia, vt flagel-
 latio, humi cubatio, cilicii gestatio, & alia huiusmodi. Ita
 omnes Doctores.

19 QVAEST. Quo suffragio plus adiuuabuntur anime, sa-
 crificio missæ, an elemosyna? R E S P. Loquendo absolute, &
 ex subiecto, magis adiuuabuntur missæ sacrificio. Sicut
 men pro vno defuncto iam dictæ sint multe missæ, & e-
 liunde vrgeat necessitas, & inopia magna viduarum, &
 pauperum, acceptior erit Deo, & gratior satisfactio per
 elemosynas, quam per multiplicatione in solam sacri-
 ficiorum: quadratque huic sententiæ Dei ipsius appo-
 batio, *Misericordiam volo, & non sacrificium.* Ita Socin. 4.
d. 45. q. art. 3. cond. 1. §. at quoniam.

20 QVAEST. Remittit urne in purgatorio etiam culpa co-
 nialis, qua cum anima iusta è viuis excessit? R E S P. Affirmat
 Gab. Vasque. 12. disp. 41. nu. 3. sed hac de re commodius
 in materia de peccatis respondebo.

PECVLIARES DVBITA- tiones circa Bullam Cruciatam.

CAPVT IX.

De Etymologia huius nominis Bulla Cruciatæ. §. 1.

- 1 Cur litera Apostolica appellantur bullæ.
- 2 Cur hæc bulla appellatur cruciatæ.

1 QVAESTIO. Cur litera Apostolica appellantur bullæ?
 R E S P. Omissa multiplici huius nominis signifi-
 catione (qua de re Calepinus eodẽ verbo) propria
 illius vsurpatio vendicat sibi signa, seu imagunculas, quæ
 ab